

МАУП

Кафедра управління, фінансів та адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Одеського інституту ПрАТ

«ВНЗ «МАУП»

Ольга КУЗНЕЦОВА

«29» серпня 2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри
Управління, фінансів та
адміністрування

Протокол № 6 від 28.08.2025 р.

Завідувач кафедри

Олена МІНАКОВА

***СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ»***

Спеціальності: **073 Менеджмент**

Освітнього рівня: **другий (магістерський) рівень**

Освітньої програми: **«Економіка та управління бізнесом»**

Спеціалізація: _____

Розробник силабусу навчальної дисципліни:

Кузнєцова Ольга Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри управління, фінансів та адміністрування

Викладач:

Кузнєцова Ольга Вікторівна - кандидат економічних наук, доцент кафедри управління, фінансів та адміністрування

Силабус розглянуто на засіданні кафедри управління, фінансів та адміністрування
Протокол № 6 від «28» серпня 2025 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Управління інтелектуальною власністю
Шифр та назва спеціальності	073 Менеджмент
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредити/120 год Лекції : 20 Семінарські заняття: 14 Самостійна робота студентів: 86
Терміни вивчення дисципліни	2 семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://odessa.maup.com.ua/about-institute/kafedry/kafedra-upravlinnja--1/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

<i>Кузнєцова Ольга Вікторівна</i>	
Науковий ступінь	кандидат економічних наук
Вчене звання	
Посада	доцент кафедри
Дисципліни, які викладає НПП	Управління бізнесом
Напрями наукових досліджень	Інноваційна діяльність, зовнішньоекономічна діяльність, цифрова економіка, інтелектуальна власність
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID: https://orcid.org/0000-0002-7951-2214 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=ks1qRPUAAA_AJ
Контактна інформація викладача:	
Е-mail:	olkuzya80@ukr.net
Контактний тел.	+38 (067) 730-01-39
Телефон кафедри	
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	https://odessa.maup.com.ua/kuznecova-olga-viktorivna/

Анотація курсу. Дисципліна розкриває роль інтелектуальної власності як ключового ресурсу в умовах переходу до економіки знань. Актуальність курсу зумовлена зростанням інтелектуалізації підприємницької діяльності, появою інтелектуального підприємництва та необхідністю адаптації системи підготовки кадрів до нових викликів. Особлива увага приділяється управлінню нематеріальними активами, правовому захисту, комерціалізації і

стратегічному використанню інтелектуального потенціалу підприємств.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система знань про закономірності, принципи та механізми управління об'єктами інтелектуальної власності в умовах сучасного соціально-економічного середовища. Актуальні питання правового, економічного та організаційного регулювання інтелектуальної власності, що мають стратегічне значення для розвитку інноваційної економіки, підприємництва та науково-технічного прогресу. Особлива увага приділяється функціональному призначенню системи управління інтелектуальною власністю як нормативної та інституційної основи формування конкурентоспроможного національного інтелектуального потенціалу.

Метою курсу: є формування у здобувачів освіти ґрунтовних теоретичних знань і практичних навичок у сфері управління інтелектуальною власністю, а також розвиток здатності застосовувати сучасні управлінські підходи для ефективної організації процесів охорони, комерціалізації та захисту прав інтелектуальної власності.

Курс спрямований на підвищення професійної компетентності здобувачів у питаннях стратегічного використання інтелектуальних активів, мотивації творчої діяльності, формування інноваційної культури та реалізації стратегій організаційного розвитку на основі інтелектуального капіталу.

Завдання навчальної дисципліни є забезпечити розуміння сутності, принципів, видів та моделей управління інтелектуальною власністю в контексті сучасної організаційної діяльності. Навчити студентів ідентифікувати об'єкти інтелектуальної власності, аналізувати їх правовий статус, комерційну цінність та стратегічне значення для організації. Ознайомити з методами правового захисту, ліцензування, трансферу технологій та комерціалізації інтелектуальних активів. Показати інтеграцію управління інтелектуальною власністю у системи стратегічного планування, інноваційного розвитку, оцінювання ризиків та корпоративного управління. Сприяти усвідомленню етичних норм у сфері інтелектуальної власності, розвитку навичок відповідального використання чужих і захисту власних творчих результатів. Ознайомити з методами оцінювання ефективності управління інтелектуальною власністю на індивідуальному, командному та організаційному рівнях.

Пререквізити навчальної дисципліни. Вивчення навчальної дисципліни «Управління інтелектуальною власністю» базується на знаннях та уміннях, отриманих здобувачами освіти при вивченні таких дисциплін: «Менеджмент», «Основи управління бізнесом», «Управління проектами».

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Управління інтелектуальною власністю» а саме:

Програмні компетентності

Загальні компетентності	ЗК2. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
Спеціальні компетентності	СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом. Спеціальні (фахові компетентності) компетентності, визначені закладом освіти: СК11. Здатність розробляти та реалізовувати стратегії бізнес-організації.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах. ПРН3. Проектувати ефективні системи управління організаціями.

	<p>ПРН4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.</p> <p>ПРН5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.</p> <p>ПРН6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.</p> <p>ПРН12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).</p> <p>ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).</p> <p>ПРН14. Ініціювати та впроваджувати зміни в систему управління бізнесом відповідно до нових викликів та можливостей ринкового середовища в епоху digital-економіки та постіндустріального суспільства.</p>
--	---

Зміст навчальної дисципліни

№	Назва теми	К-сть годин, з них:			Методи навчання/методи оцінювання
		Лекції	Семінарські зан.	Самостійна робота	
Змістовний модуль 1. Управління інтелектуальною власністю					Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); індуктивний метод; дедуктивний метод; аналітичний; синтетичний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи (аналіз ситуацій; дискусії, дебати, полеміки; діалог, синтез думок; мозковий штурм; відпрацювання навичок; ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань); моделювання професійної діяльності; інноваційні методи навчання (компетентнісний; проектно-
Тема 1.	Інновації та інтелектуальна власність, їх значення в сучасному світі.	2	2	10	
Тема 2.	Поняття, зміст та загальна характеристика права інтелектуальної власності	2	2	6	
Тема 3.	Управління процесом створення об'єктів права інтелектуальної власності	2		10	
Тема 4.	Управління процесом набуття прав на об'єкти права інтелектуальної власності	2	2	8	
Тема 5.	Управління інтелектуальною власністю та її комерціалізація в університетах і дослідницьких центрах	2	2	8	
Змістовний модуль 2. Особливості процесу управління інтелектуальною власністю					
Тема 6.	Управління процесом використання об'єктів права інтелектуальної власності	2	2	8	
Тема 7.	Інтелектуальна власність при управлінні інноваційними проектами	2	2	8	
Тема 8.	Управління трансфером технологій	2		8	
Тема 9.	Захист права інтелектуальної власності в Україні	2	2	8	

Тема 10.	Міжнародно правові інструменти захисту прав інтелектуальної власності .	2		12	дослідницький); кейс-метод. Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи); тестовий контроль (тести закритої форми: метод самоконтролю та самооцінки; оцінювання кейс-завдань.
Модульна контрольна робота					
Всього:		20	14	86	
Форма контролю: екзамен					

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з навчальної дисципліни «Управління інтелектуальною власністю» передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел, виконання практичних завдань (написання рефератів, аналіз проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень до виступу на конференціях, участь в конкурсах наукових робіт, підготовці та публікації наукових статей, тез тощо) протягом семестру; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни; підготовку доповідей та презентацій за тематикою практичних занять; виконання індивідуальних завдань; підготовку до усіх видів контролю, у тому числі модульних контрольних робіт і підсумкової атестації; підготовку документів, інші види діяльності, що використовуються в Академії, Інституті і кафедрі.

Зміст самостійної роботи здобувача освіти визначається робочою програмою навчальної дисципліни конкретної навчальної дисципліни, методичними рекомендаціями, завданнями та рекомендаціями викладача.

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми методи контролю.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних і семінарських занять, метою якого є систематична перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу, уміння використовувати теоретичні знання під час виконання практичних завдань тощо. Можливості поточного контролю є надзвичайно широкими: мотивація навчання, стимулювання навчально-пізнавальної діяльності, диференційований підхід до навчання, індивідуалізація навчання тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;

- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;

- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз законодавства та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- самостійне опрацювання тем;

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи; спостереження як метод контролю; тестовий контроль; проблемні ситуації.

Система оцінювання та вимоги.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти* 1-й семестр

Поточний контроль знань											Модульна контрольна а робота	Екзамен	Загальна кількість балів
max 60 %												max 40 %	max 100 %
Теми	Тема 1	...2	Тема 3	..4	..5	..6	..7	..8	..9	Тема 10	20	40	100
Робота на семінарському занятті	5	5	5	5			5			5			
Самостійна робота				5						5			

*Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Модульний контроль. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Управління інтелектуальною власністю» проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування. Контроль передбачає використання тестів закритої форми (тест-альтернатива, тест-відповідність), а також ситуаційних завдань на основі аналізу практичних кейсів, пов'язаних з управлінням об'єктами інтелектуальної власності, їх правовим захистом, комерціалізацією, ліцензуванням та інтеграцією у стратегії організаційного розвитку.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з навчальної дисципліни «Управління інтелектуальною власністю»:

при оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань:

- оцінка «відмінно» (А) ставиться за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% усіх завдань);

- оцінка «добре» (В) ставиться за виконання 80% усіх завдань;

- оцінка «добре» (С) ставиться за виконання 70% усіх завдань;

- оцінка «задовільно» (D) ставиться, якщо правильно виконано 60% запропонованих

завдань;

- оцінка «задовільно» (E) ставиться, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;

- оцінка «незадовільно» (FX) ставиться, якщо завдань виконано менше від 50 %.

Неявка на модульну контрольну роботу – 0 балів.

Вище наведені оцінки трансформуються в рейтингові бали у такий спосіб:

«А» – 18-20 балів;

«В» – 16-17 балів;

«С» – 14-15 балів;

«D» – 12-13 балів.

«E» – 10-11 балів;

«FX» – менше 10 балів.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «Управління інтелектуальною власністю» є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену (письмово). Студента допускають до семестрового контролю за умови виконання ним усіх видів робіт.

Екзамен складається з двох складових:

- стартової – призначена для оцінювання заходів поточного контролю впродовж семестру;

- екзаменаційної – призначена для оцінювання окремих запитань (завдань) на екзамені.

Рекомендований розмір стартової складової дорівнює 60 балів, екзаменаційної складової – 40 балів.

Мінімальна сума, за якою екзамен вважається складеним – 25 балів.

Стартові бали формуються як сума рейтингових балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю та заохочувальних (якщо передбачені) балів.

Після оцінювання відповідей здобувача на екзамені (виконання екзаменаційної роботи) викладач підсумовує стартові бали та бали за екзамен, зводить до рейтингової оцінки та переводить до оцінок за академічною шкалою.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Сума заохочувальних балів враховується при виставленні підсумкових балів в заліково-екзаменаційну відомість (але не більше **89 балів** в загальному підсумку) і може бути автоматично зарахована при виставленні підсумкової семестрової оцінки з відповідної освітньої компоненти.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачами освіти за виконання завдань з самостійної роботи, є однією з складових поточної успішності з навчальної дисципліни. Самостійна робота з кожної теми за робочою програмою навчальної дисципліни оцінюється в діапазоні від 0 до 3 балів з використанням стандартизованих узагальнених критеріїв оцінювання знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань)

Можлива максимальна оцінка виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань)	Рівень виконання			
	Відмінний	Добрий	Задовільний	Незадовільний
3	3	2	1	0

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Управління інтелектуальною власністю» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Управління інтелектуальною власністю» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, олімпіадах та наукових конкурсах серед студентів).

Рекомендовані джерела інформації.

Основна:

1. Дахно І., Алієва-Барановська В. Право інтелектуальної власності: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2024. 550 с.
2. Попова Л.М. Інтелектуальна власність: підручник. Київ: Юридика, 2024. 121 с.
3. Чістякова І.М., Кривдіна І.Б., Буряк Д.В. Інтелектуальна власність та авторське право: навч. посібник. Київ: Каравела, 2023. 204 с.

Додаткова:

4. Закон України «Про авторське право і суміжні права». Закон України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» [Текст]. – Київ: Алерта, 2022. - 86 с.
5. Базилевич, В. Д. Інтелектуальна власність [Текст]: підручник / В. Д. Базилевич - Київ : Знання, 2019. - 671 с.
6. Журавльов, Д. В. Авторське право та суміжні права в Україні. Їх захист та відповідальність [Текст]: практ. посіб. / Д. В. Журавльов, К. І. Чижмарь. Київ: ЦУЛ, 2020. – 224 с.
7. Мікульонок І.О. Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2024. 248 с.
8. Фордзюн Ю.І., Кабацій В.М. Основи інтелектуальної власності: навч. посібник. Київ: Кондор, 2024. 208 с.
9. Хрідочкін, А. В. Інтелектуальна власність [Текст]: практ. посіб. / А. В. Хрідочкін, М. Ю. Віхляєв, А. А. Ломакіна. - Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2022. – 580 с.

Інформаційні ресурси:

1. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <https://www.nbuv.gov.ua>
3. Світова організація інтелектуальної власності (WIPO). URL: <https://www.wipo.int>